

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DWST-WPZN-AR-400/24/2012

Warszawa, 2012-09-04

Pani
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

SENAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 06.09.2012
nr. 4549 podpis. R. R. Rokicki

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Pana Senatora RP Grzegorza Czeleja (nr BPS/043/17-646/12) w sprawie realizacji przepisów art. 30a ustawy-Karta nauczyciela uprzejmie informuję:

Zasady finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego (zadania oświatowe są zadaniem własnym JST) wynikają wprost z rozstrzygnięć Konstytucji RP i właściwych ustaw. Zgodnie z art. 5 ust. 5 i 5a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) zakładanie i prowadzenie publicznych szkół i placówek należy do zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

W myśl art. 5a ust. 3 ustawy o systemie oświaty środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek, zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto przepis art. 30 ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) stanowi, iż środki niezbędne na średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w ust. 3, wraz z pochodnymi od wynagrodzeń, środki na odpis, o którym mowa w art. 53 ust. 1, oraz środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z uwzględnieniem doradztwa metodycznego, o których mowa w art. 70a ust. 1, zagwarantowane są przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 167 ust. 2 Konstytucji RP, dochodami samorządów terytorialnych są:

- dochody własne,
- subwencje ogólne (w tym część oświatowa tej subwencji),
- dotacje celowe z budżetu państwa.

Zatem w świetle obowiązujących przepisów, punktem odniesienia w zakresie bilansowania środków na zadania własne (w tym zadania oświatowe) mogą być łączone dochody danego samorządu terytorialnego, a nie tylko część oświatowa subwencji ogólnej, która jest jedynie jednym ze źródeł tych dochodów.

Prowadzenie szkół i placówek jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego wykonywanym w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność w granicach obowiązującego prawa. W związku z tym samorzady same decydują jak kształtuje się realizacja polityki oświatowej, w tym polityki kadrowej na ich terenie.

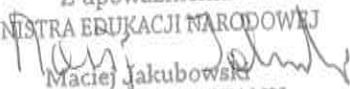
Przepisy art. 30 ust. 6 ustawy - Karta Nauczyciela, nakładające na samorząd terytorialny obowiązek ustalania w regulaminach płacowych stawek dodatków w taki sposób, aby osiągnąć co najmniej wysokości średnich wynagrodzeń ogółem (o których mowa w art. 30 ust. 3), zostały wprowadzone już w 2000 r. Nowelizacja ustawy - Karta Nauczyciela z dnia 21 listopada 2008 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 1) nie wprowadziła w tych obszarach nowych rozstrzygnięć systemowych. Średnie wynagrodzenia są zatem swoistym standardem płacowym, a ich osiągnięcie warunkuje zachowanie w danej jednostce samorządu terytorialnego zgodności rozstrzygnięć prawnych podejmowanych na poziomie lokalnym z ustawą - Karta Nauczyciela, w zakresie wynagrodzeń nauczycielskich.

Wprowadzenie przepisów art. 30a ustawy - Karta Nauczyciela, w brzmieniu nadanym mu ustawą nowelizującą spowodowało jedynie wprowadzenie mechanizmów kontrolnych, które mają za zadanie wspomóc JST w monitorowaniu wywiązywania się z obowiązku nałożonego przez ustawodawcę w art. 30 ustawy - Karta Nauczyciela.

Dodatek uzupełniający, który należy wypłacić gdy z różnych przyczyn wynagrodzenia w grupach awansu, wypłacone nauczycielom przez JST są niższe od średnich wymaganych ustawą, powinien mieć charakter incydentalny i powinien być stosowany wyłącznie w sytuacjach awaryjnych. Stałe monitorowanie wydatków na wynagrodzenia nauczycieli powinno ustrzec samorzady przed koniecznością wypłaty tego dodatku.

Niezależnie od powyższego, w związku z m.in. zmieniającymi się uwarunkowaniami ekonomicznymi i demograficznymi funkcjonowania szkół, z inicjatywy MEN podjęto rozmowy z przedstawicielami związków zawodowych zrzeszających nauczycieli oraz korporacji jednostek samorządu terytorialnego w celu przeanalizowania kierunków niezbędnych zmian w przepisach ustawy –Karta Nauczyciela. Podczas pierwszego spotkania w dniu 16 lipca strony zaprezentowały swoje stanowiska na temat ustawy – Karta Nauczyciela oraz jej wpływu na jakość edukacji i sytuację społeczno - ekonomiczną jednostek samorządu terytorialnego. Ustalono, że dalsze rozmowy będą prowadzone w grupach eksperckich. Rozmowy powinny prowadzić do wypracowania takich zmian w ustawie – Karta Nauczyciela, które będą wynikiem kompromisu stron dialogu społecznego i zapewnią wysoką jakość kształcenia, a jednocześnie umożliwią samorządom efektywne zarządzanie siecią.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

Maciej Jakubowski
PODSEKRETARZ STANU